

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ РЕПУБЛИКЕ САО ТОМЕ И ПРИНСИПЕ О УКИДАЊУ ВИЗА ЗА НОСИОЦЕ ДИПЛОМАТСКИХ И СЛУЖБЕНИХ ПАСОША

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, који је потписан у Београду, 6. јула 2022. године, у оригиналу на српском, португалском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И
ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ РЕПУБЛИКЕ САО ТОМЕ И ПРИНСИПЕ
О УКИДАЊУ ВИЗА ЗА НОСИОЦЕ ДИПЛОМАТСКИХ И
СЛУЖБЕНИХ ПАСОША

Влада Републике Србије и Влада Демократске Републике Сао Томе и Принсипе (у даљем тексту: Стране),

у жељи да унапреде своје билатералне односе и у циљу олакшавања путовања својих држављана носиоца дипломатског и службеног пасоша,

постигле су следећи споразум:

Члан 1.

Држављани државе сваке Стране, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, ослобођени су обавезе прибављања виза за улазак, транзит и боравак на територији државе друге Стране у периоду до 90 (деведесет) дана, у било ком периоду од 180 (сто осамдесет) дана, рачунајући од дана првог уласка, под условом да се не запосле, било да је у питању самозапошљавање или било која друга приватна делатност на територији државе друге Стране.

Члан 2.

Држављани државе сваке Стране, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, чланови особља дипломатско-конзуларног представништва на територији државе друге Стране, као и чланови њихових породица, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, могу да улазе и бораве без визе уколико је њихов први улазак најављен, дипломатским путем, тридесет (30) дана унапред.

Држављани државе сваке Стране, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, који представљају своју земљу у међународној организацији која се налази на територији државе друге Стране, као и чланови њихових породица, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, имају иста права која су наведена у ставу 1. овог члана.

Члан 3.

Држављани државе сваке Стране, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, прелазеће границу само на граничним прелазима отвореним за међународни саобраћај.

Члан 4.

Држављани државе сваке Стране, носиоци важећих дипломатских и службених пасоша, током боравка на територији државе друге Стране дужни су да поштују законе и прописе који важе на територији државе те Стране.

Члан 5.

Овај споразум не ускраћује право надлежним органима сваке Стране да ускрате улазак или онемогуће боравак држављанима државе друге Стране, носиоцима важећих дипломатских и службених пасоша, не наводећи разлоге за њихову одлуку, под условом да се сматрају непожељним особама.

Члан 6.

Стране ће разменити дипломатским путем узорке својих важећих дипломатских и службених пасоша, као и све информације везане за њихову употребу, најкасније 30 (тридесет) дана пре дана ступања на снагу овог споразума.

Ако се уведу нови пасоши или уколико се постојећи измене, свака Страна ће одмах обавестити другу Страну и разменити њихове узорке дипломатским путем, пре њиховог званичног увођења.

Члан 7.

Сваки спор који настане у вези са тумачењем или спровођењем овог споразума решаваће се дипломатским путем.

Члан 8.

Свака Страна може привремено да обустави примену овог споразума делимично или у целини из разлога националне безбедности, јавног реда или јавног здравља. Таква обустава ступа на снагу одмах након што друга Страна буде обавештена, дипломатским путем. Свака Страна поступа на исти начин у случају престанка обуставе.

Члан 9.

Свака Страна може захтевати, дипломатским путем, у писаном облику, измене и допуне овог споразума. Све измене и допуне које Стране договореступају на снагу на начин предвиђен у члану 10 овог споразума.

Члан 10.

Овај споразум се закључује на неодређени период и ступа на снагу тридесет (30) дана од дана пријема последњег писаног обавештења, дипломатским путем, да су испуњени услови прописани њиховим националним законодавством за ступање Споразума на снагу.

Свака Страна може да откаже овај споразум у свако доба, обавештавајући о томе другу Страну, дипломатским путем. Важност Споразума престаје 90 (деведесет) дана од датума пријема обавештења о отказивању.

Сачињено у Београду, дана 6.7.2022., у два оригинална примерка, сваки на српском, португалском и енглеском језику, при чему су сви текстови једнако веродостојни. У случају различитог тумачења, меродаван је текст на енглеском језику.

**ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**ЗА ВЛАДУ
ДЕМОКРАТСКЕ РЕПУБЛИКЕ
САО ТОМЕ И ПРИНСИПЕ**

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОТВРЂИВАЊЕ СПОРАЗУМА

Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, потписан је у Београду 6. јула 2022. године.

Дипломатски односи са Демократском Републиком Сао Томе и Принсипе успостављени су 1977. године. Социјалистичка Федеративна Република Југославија је подржавала и била једна од првих држава која је признала независност Сао Томе и Принсипе од Португалије. Билатерални односи су традиционално добри и без отворених питања након што је, 2013. године, Демократска Република Сао Томе и Принсипе, била прва држава која је повукла признање једнострано проглашене независности тзв. „Косова”. Приликом гласања о Резолуцији о Сребреници на Генералној скупштини Уједињених нација, Демократска Република Сао Томе и Принсипе је гласала против.

Дипломатски односи су на узлазној линији и обе стране имају интерес за унапређењем билатералне сарадње. Тадашњи министар спољних послова Никола Селаковић, у оквиру посета државама централне Африке, фебруара 2022. године, посетио је Демократску Републику Сао Томе и Принсипе. Председник Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе Жорж Бом Жезуш, предводио делегацију те државе која је, јула 2022. године, посетила Републику Србију и том приликом министри спољних послова две државе потписали су овај споразум.

У међудржавним односима, закључивање билатералних споразума којим се укидају визе сматра се значајним кораком у правцу стварања повољнијих услова за унапређење политичких односа и свестране сарадње.

Споразум између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша, садржи одредбе карактеристичне за билатералне споразуме које имају за предмет либерализацију визног режима у односу на носиоце дипломатских и службених пасоша. Споразумом се стварају услови да носиоци наведених врста пасоша буду ослобођени обавезе прибављања виза за улазак, транзит и боравак на територији државе друге Стране у трајању до 90 дана, с тим што се не ускраћује право надлежним органима сваке Стране да ускрате улазак или онемогуће боравак држављанима државе друге Стране, носиоцима важећих дипломатских и службених пасоша, не наводећи разлоге за њихову одлуку, уколико се сматрају непожељним особама. Свака уговорна страна може привремено да обустави примену овог споразума делимично или у целини из разлога националне безбедности, јавног реда или јавног здравља. Споразум је закључен на неодређени период, с тим што исти свака уговорна страна може исти једнострано да откаже. У случају једностраног отказивања Споразума његова важност престаје 90 дана од дана пријема обавештења о отказивању.

Демократска Република Сао Томе и Принсипе налази се на тзв. „негативној (црној) шенгенској листи”, односно на листи држава чијим држављанима је потребна виза приликом преласка спољних граница Европске уније, а које су наведене у Анексу I Уредбе Европског парламента и Савета бр. 1806/2018 од 14. новембра 2018. године. Међутим, чланом 6. Уредбе предвиђено је да држава чланица Европске уније може направити изузетак од обавезе прибављања визе за носиоце дипломатских и службених пасоша.

Према подацима из базе података Министарства спољних послова „Визни информациони систем” у периоду од 1. јануара до 1. децембра 2023. године издате су 4 визе држављанима Демократске Републике Сао Томе и Принсипе. Сходно одредби члана 19. став 4. тачка 2) Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 – исправка, 53/04 – др. пропис, 42/05 – др. пропис, 61/05, 101/05 – др. закон, 42/06 – др. пропис, 47/07 – др. пропис, 54/08 – др. пропис, 5/09, 54/09, 35/10 – др. пропис, 50/11, 70/11 – др. пропис, 55/12 – др. пропис, 93/12, 47/13 – др. пропис, 65/13 – др. закон, 57/14 – др. пропис, 45/15 – др. пропис, 83/15, 112/15, 50/16 – др. пропис, 61/17 – др. пропис, 113/17, 3/18 – исправка, 50/18 – др. пропис, 95/18, 38/19 – др. пропис, 86/19, 90/19 – исправка, 98/20 – др. пропис, 144/20, 62/21 – др. пропис, 138/22, 54/23 – др. пропис и 92/23), на визе које се издају из куртоазије носиоцима страних дипломатских и службених пасоша не наплаћује се такса, под условом узајамности.

III. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За спровођење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Демократске Републике Сао Томе и Принсипе о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша није потребно обезбеђивање средстава у буџету Републике Србије.